

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' קרח כ"ו סיון תש"ס

החברותא בטאען פנימי לחברים גליון מס 127

פנינים יקרים

ויקח קרח, פרש"י לקח את עצמו וכו'. כלומר לקח את "עצמו" ולא המתין ליום שהעם יתנו בו עיניהם ויכתירוהו בכתר המנהיגות אלא דחק את השעה ע"י ריב ומחלוקת...

ובני קרח לא מתו, אמרו חז"ל ברגע האחרון הרהרו תשובה והקב"ה קבל תפילתם אפילו שהיו באותה עצה של קרח. בא וראה מה כח התשובה!

ועתה יגדל נא כח ה' כאשר דברת לאמר, אמרו חז"ל עושה שלום במרומיו. מיכאל המלאך הוא שר של מים וגבריאל המלאך הוא שר של אש ואע"פ שהמים מרבין את האש עכ"ז השלום ביניהם וכל אחד על מקומו ומדרגתו יבוא בשלום... הנאצל והנברא ההוא כאפס ואין נחשב אז בעיניו, ולאשר הוא בעיניו כאמת כאין לזאת השלום ביניהם כי איך יוכל לעשות איזה דבר לחבירו אשר הוא אפס ואין בעיני עצמו. ובפרט כי גם חברו נאצל ונברא ברצונו יתברך לסיבת מדרגתו הצריך אליו. כלל הדברים כי בחינת ומדת אין הוא הגורם להיות שלום בפמליי של מעלה.

וישמע משה ויפול על פניו. נפילת אפיים להראות אסירת חושיו ובטול הרגשותיו, והוא כי הנופל על פניו מכסה עיניו וסותם פיו והוא מסכים במחשבתו שאינו רואה נזק ותועלתו ואינו יודע דרכו ועניניו ואין בידו להפיק רצונו אם אין הקב"ה מסכים על ידו...

ויקם משה וילך אל דתן ואבירם וגו'. צריך לדעת מעם אומרו ויקם? אכן ירצה על דרך אומרו לפני שבר גאון, ולפני כבוד עונה, ואמרו ז"ל (שמו"ר) השפילי הגבהתי. והוא מאמר הכתוב ויקם משה - קימה היתה לו במה שהלך לדתן ואבירם האנשים הרשעים אשר חרפוהו ולא רצו לבוא, והשפיל עצמו הוא והלך אצלם עליהם נאמר לפני שבר גאון ועל משה ולפני כבוד עונה ע"כ.

זאת חקת התורה (פר' חקת), בדרך רמז ירצה באומרו חקת התורה שאם יקיימו מצוה זו הגם היותה חוקה בלא טעם מעלה עליהם הכתוב כאילו קיימו התורה אשר צוה ה' לאמר, כי קיום המצוה בלא טעם יגיד הצדקת האמונה והסכמת הנפש לקיים כל מצוות הבורא וזה לך האות.

... המלחמה הגדולה שיש לאדם בעוה"ז אינו שלא יהיה נואף או גנב וכיוצא, זהו הנקל לתינוק קטן לכבוש. אלא עיקר המלחמה להמתיק החשכות והמסכים ולקבל יסורים באהבה ולזכך מדותיו מדות טובות, ולהנצל מגאון שהיא ע"ז ממש... ואתה אחי ראה כמה טובות עושין לך המצירין והשונאים המצערין אותך ומחלישין דעתך... ולכן העצה שתיקה בלב שמח ובכל כוחך תבקש מא-ל יתברך להקנם ותאוב אותם כבבת עין...

ויקחו אליך פרה אדומה תמימה וגו' דרשו חז"ל פרה אדומה מטמא טהורים ומטהר מטמאים, מסביר הבעש"ט כי אפילו הצדיקים שכבר הם טהורים צריך להתקרב להשי"ת בגבהות וכשפלות כי קודם שרוצה האדם להתקרב להשי"ת ע"י איזה מצוה וכו' א"א להתקרב להשי"ת אם לא יהיה לו גבהות פירוש ריש קטנות וגדלות בקדושה... ואח"כ בעת העובדה שעושה אז אח"כ צריך להיות נשמר מכל צד גבהות וישפיל עצמו לפני השי"ת ולפני כל וזה קטנות שבקדושה... וזה נקרא פרה אדומה המטהרת מטמאים ומטמא טהורים.

... משל למה הדבר דומה ליושב על עגלה וישן כשנוסע עמו בעל העגלה על ההר הדרך שם ישר ואם נתעורר אז האדם הישן ואומרים לו שהוא על ההר אינו מאמין מפני שאינו רואה שום סימן, אך כשירד מן ההר כשיפוע השני אז יתוודע לו שבאמת היה עד עכשיו על ההר. כן האדם נולד על זה ההר שהוא הגבהות ולא יבחין זה אלא כשירגיל את עצמו בתכלית הכניעה והשפלות.

בוקר ויודע ה' את אשר לו, הנראה לי דהנה אם האדם קם בחצות הלילה ומשים על לבו לשוב ולשפוך שיחו לפני השי"ת ומתחרט על עוונותיו בלב נשבר ונדכה. ומה גם אם יתעורר עוד להצטער כאמת על גלות השכינה הנה עי"כ יבא למדת העצבות ומרה שחורה חלילה וזה אין יכין לו. אך הבחינה היא אם שב באמת בכל לבבו לפני ה' ואם נרצה הוא לפנינו הנה אחרי כן איזו יושפע עליו אור ה' להשיב ולשמח את נפשו לאמר כי אחרי נמכר גאולה תהיה לו ואתה ה' לעולם תשב ולא יבצר ממך מאומה...

(תפארת שלמה)

נרשם בס"ז ע"פ שיחת הרא"ש, שהיה של פסח תשכ"ז ע"פ היל"פ ל'פ' הבנק

רק אחדות

רבש"ע (איך עובדים את ה') ובוזה שבני ישראל הלכו אחרי נחשון התעלו ממדריגה נמוכה מאד למדרגה גבוהה מאד יותר מהנביאים.

נחשון בן עמינדב היה באותה פעולה בדרגה יותר גבוהה משל משה. הרחוב לא מבין זאת אבל זוהי עובדה שנחשון במסירות נפש שלו סתף את בני ישראל שגם הם ילכו במסירות נפש וזכו לגלוי השכינה ולענין ביאת משיח זוטא (גלוי השכינה כמו שכתוב זה א-לי ואנוהו ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי בנבואתו ולענין ביאת משיח זוטא אמרו חז"ל אז ישיר משה וגו'. שר בלשון הוה לא נאמר אלא ישיר בלשון עתיד מכאן שתחית המתים מן התורה) זהו סמל ודוגמא מה שאדם אחד מסוגל לעשות. איך אדם אחד מסוגל להפוך עם שלם ממדרגה נמוכה למדרגה גבוהה מאד. והוא בכח המסירות נפש שלו כי במקום שיש מסירות נפש אין כל גורם בעולם שמסוגל לעצור זאת.

הנס של קריעת ים סוף היה יותר גדול מהנסים שהיו במצרים כי היו באותו שעה באחדות גדולה כולם התאחדו תחת פעולת נחשון. נחשון לימד את בני ישראל פרק במסירות נפש ובני ישראל נזרקו לאמונה פשוטה, (כי מסירות נפש מוציא את האדם מכל מיני שכליים כי השכליים אינם רוצים למות אפילו שמדובר בענין קדוש השם. היכוונות ללכת במסירות נפש הוא רק בשעה שהולכים באמונה פשוטה בלי שכל ורגש).

הנס של קריעת ים סוף היה יותר גדול מהנסים שהיו במצרים ומהנס של יציאת מצרים (על הנסים שהיו במצרים כתוב שהיה אצבע ועל הנס של קריעת ים סוף כתוב וירא ישראל את הים הגדולה אשר עשה אלקים למצרים. על קריעת ים סוף אמרו חז"ל ראתה שפחה על הים מה שלא ראה יחזקאל בן בוזי בנבואתו שנאמר זה א-לי ואנוהו אלקי אבי וארוממנהו). לכאורה הדבר ייפלא יציאת מצרים ומכת בכורות שעליהם נאמר ויוציאנו ה' ממצרים לא על ידי מלאך ולא ע"י שליח אלא ע"י הקב"ה בכבודו ובעצמו יהיה יותר קטן מקריעת ים סוף? מה היה המיוחד בקריעת ים סוף שזכו בה יותר ממכת בכורות ויציאת מצרים? הנס של קריעת ים סוף היה יותר גדול כי היה רק על ידי נחשון בן עמינדב!

בשעה שיצאו בני ישראל ממצרים היו במדרגה נמוכה מאד ואם לא היו הנסים הגדולים ביציאת מצרים כמעט והיו נשארים כולם במצרים ובשעה שה' הוציא את העם ממצרים היה להם רגע של התעלות אבל במהותם האמיתי היו נמוכים מאד. ניתן לראות בתורה איך בני ישראל דברו אל משה כשראו את מצרים מתקרבים אליהם. ורק נחשון בן עמינדב עשה את הדבר הגדול הזה שקריעת ים סוף תהיה גדולה מיציאת מצרים. במה היה נחשון יותר גדול ממה רבנו? בזה שקפץ ראשונה בתוך הים לימד את בני ישראל פרק במסירות נפש. נחשון בן עמינדב הראה את בני ישראל ווי אזוי דינאטמען דעם

שיחות קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

127
א

ואז הגיעו ל"ויאמינו בה". ושזכו לאחדות ולאמונה הפשוטה זכו שנקרע הים בעבורם וראו התגלות הבורא. ההתגלות הגדולה של קריעת ים סוף הוא מענין התגלות הבורא בשלמות הקריאה ובביאת משיח שהוא מעין ומלאה הארץ את ה' כמים כים מכסים.

אנו צריכים לעשות שיהיה אצלנו כמו היה בקריעת ים סוף ויהיה ביאת משיח גמורה. אך כדי שנהיה במצב של ביאת משיח אנו צריכים לעבוד חזק על האחדות ולהיות באמונה פשוטה ואם נדרש עמידה חזקה בתוך מצב של נסיונות קשים ומרים צריכים להיות בבחינת מסירות נפש כמו שהיה לנחשון בן עמינדב על ים סוף. והתוצאה אמונה בחוש... (כדלהלן) הדרך להביא את העולם למצב של ביאת משיח צריכה להיות מההתמודדות בסבל והיסורים אל האמונה והבטחון. יובהר: יסורים ואמונה פשוטה לא הולכים ביחד כי הרגשת הסבל והיסורים באים רק בגלל שאין האמונה הפשוטה הלא המאמין באמונה פשוטה אינו סובל כלל כי אין יתכן סבל למי שמאמין ודבוק בהשי"ת בלי כל רצון להבין מה למה ומדוע. ואם בכל זאת יש סבל והרגשת יסורים אי אפשר להתכחש ממנה הלא הוא מרגיש סבל הלא יש לו יסורים ומה יועיל אם תגיד לו אמונה פשוטה. נמצא שערוב סבל יסורים ואמונה פשוטה יוצר בלבולים.

לפי זה הדרך בעבודת ה' הוא רק: כאשר יש לאדם את השקט והשלווה וחי באמונה פשוטה אז האמונה נראית כאמונה פשוטה בלי לחץ בלי כאב וממילא בלי שאלות ובלי צורך להבין כל מצב. ואם חי כך אשריו ואשרי חלקו. אבל באם מגיע לאדם מצבים של סבל ויסורים ורוצה לזרוק את עצמו לאמונה פשוטה אז מוצא את עצמו מבולבל עד שנראה כאילו השילוב בין ההתמודדות ביסורים לאמונה הפשוטה גורם לבלבולים. אבל האמת אינו כן כי לא יתכן שקבלת יסורים באהבה מתוך אמונה פשוטה יגרום לבלבולים ואם בכל זאת זה קרה יש בכך

הוכחה שלא היתה זאת אמונה פשוטה אלא אמונה מגושמת אשר היתה נראית כאמונה פשוטה (מפני שהיה לו השקט והשלווה וכאשר עובדא זו משתנית וצריך לעבור סבל ויסורים מאבד את השקט ואת השלווה ובמקום להיות בשלווה של האמונה הפשוטה נמצא בלחץ ובבלבולים) וככל שנערב יותר את הסבל והיסורים עם האמונה הנ"ל נגרום יותר את ההסתבכות ואת הבלבולים.

אליבא דאמת אפשר לצמצם את ההתגשמות הנ"ל ואפשר לעלות ולהתעלות אל האמונה אלא שצריך לזה דרך אחרת. התבונן ודע שעצם העובדא שחש בסבל וביסורים מראה שתפוס חזק בגשמיות כי מי שמופשט מהגשמיות גם מופשט מהרגשת הסבל ויסורים. במצבים כאלו אל תזרוק עצמך לאמונה פשוטה כי יגרום לך בלבולים. אלא אדרבה אחוז בגשמיות שלך אחוז בכאבים וביסורים שלך ותתבונן איך למרות הכאבים והיסורים הגדולים האלו אני מחזיק מעמד ולא משתגע לגמרי. אין זה אלא בגלל שגם במצבים כאלו ה' נמצא אתנו. וכאשר ירבה בהתבוננות בדברים האמורים יתעלה מהגשמיות של חייו ונעשה אמונה בחוש דהיינו שרואה מתוך האמונה והמאבק בכאבים שלו את ה' כאלו בחוש ממש. כי הבהירות המיוחדת שלו שאינו מציאות בפני עצמו כי איך מחזיק מעמד ביסורים הקשים והמרים ממחיש לפניו את האמונה בה' כאלו רואה אותו כביכול בעיניים הבשריים. הלא באחיזה הגשמית אינו מסוגל לאחוז מחמת הכאבים והיסורים שלו ואם אינו מחזיק בגשמיות של עצמו ומאמין נופל באין סוף של הבריאה שהוא האלקות בלתי לה' לבדו.

אין לאדם היכולת להתעלות מהגשמיות אל האלקות (ולעשות שנוי כל כך גדול לעבור תחת לחץ של כאבים ויסורים אל השקטות והשלווה לחזות בנעם ה' ולהרגיש כאילו בחוש את האמונה בה') אלא בכח האחדות כי באם יש לאדם סבל ויסורים ואין לו

תוכן הדברים הנ"ל ושתק. אין לי הוכחה ואשור מרא"ש אך גם אין התנגדות לדברים האמורים. וצ"ל).

במשך כל הדורות יש ניתוק בין הסבל היסורים לאמונה הפשוטה. הסובל אינו יכול לחיות באמונה פשוטה והמאמין באמונה פשוטה אינו מרגיש את הסבל ומכיון שאין קשר ביניהם גם לא יכול להיות בחינת משיח שהוא תיקון הבריאה. אבל כאשר מתעורר בחינת משיח היסורים והיסורים והאמונה מתערבת אין בכך אחרת מאשר האחדות לכן בעת ביאת המשיח הנסיונות הקשים ביותר יהיה נגד האחדות כי הסט"א יודע שבמניעת האחדות יעכב את הגאולה ושלמות הבריאה. ולכן הפירוד יהיה כל כך גדול עד שאחד לא יוכל להסתכל בפנים של השני. והעבודה שלנו בתקופה זו הוא המסירות נפש למען האחדות כמו המסי"נ של נחשון בקריעת ים סוף. ביל מסירות נפש אין סכוי לאחדות וכלי אחדות אין סכוי להתגלות האלקות. בכח גדולי ישראל נראה בחינת אלקות. אבל לזכות לגאולה ממש יהיה רק כאשר אנו פשוטי העם נלך במסירות נפש למען האחדות ואז יתגדל ויתקדש שמה רבא...

האחדות אזי אפילו אם יחיה באמונה יגיע לבלבולים ואם לא יחיה באמונה הרי הסבל והיסורים ידכאו אותו עד עפר אבל אם יש אחדות יש בכח לעלות את הגשמיות והסבל הנלווה עמו אל האלקות. ובכח האחדות יתעלה עד בכח להביא את משיח.

וזאת למודעינו אשר לא משה רבינו לא דוד המלך ולא רבי שמעון בר יוחאי יביאו לנו את המשיח. גדולי ומנהיגי הדורות יכולים רק לקרב את המשיח. הם יכולים להראות לנו בחינת משיח. אבל ביאת משיח בפועל יהיה רק כאשר נעבוד על עצמנו נגד העצבות והיאוש בכח האחדות. (אמר הכותב: מתוך תוכן השיחה הבינותי שיש הבדל בין משה לנחשון כי משה אינו יכול להביא את המשיח בפועל ונחשון בן עמינדב כן הביא את בני ישראל למעמד של קריעת ים סוף שהוא לפני דברי הרא"ש מעין ביאת משיח. לפי זה הבנתי גם מה שהרא"ש אמר בתחילת דבריו שנחשון היה באותו פעולה בדרגה יותר גבוהה משל משה. כי משה אינו יכול להביא את בחינת משיח בפועל רק להראות בחינת משיח. משא"כ נחשון הביא בחינת משיח ממש כדבריו שקריעת ים סוף הוא ביאת משיח וטא. למחרת השיחה אמרתי להרא"ש את

שהשמחה במעונם

ח"ל ע"י
משרת החברותא
שדני 3
טל: 02-5829688
פקס: 02-5325477
ת.ד. 5080
ירושלים 91050

הר"ר ישראל מן להולדת הבת
הר"ר שלמה מן להולדת הנכדה
הבה"ח יעקב פרנקל לארוס"ו
הר"ר צבי הערש ויסמן לנישואי הבן
הבה"ח שמואל ויסמן לנישואיו

כוס תנחומים להר"ר יוסף ארלונגר שליט"א על פטירת אחותו

לעי"נ נעים בן יעקב ועוזיה ז"ל
נלב"ע י"ג סיון תשנ"ב.ה

לעי"נ ר' דוד בן אברהם יעקב הכהן ז"ל
נלב"ע י"ג סיון תשמ"ב.ה

